

Vlaanderen
is landbouw & zeevisserij

DE VLAAMSE AGROHANDEL IN 2023

AGENTSCHAP
LANDBOUW
& ZEEVISSERIJ

www.vlaanderen.be/landbouw

DE VLAAMSE AGROHANDEL IN 2023

COLOFON

Samenstelling

Agentschap Landbouw en Zeevisserij

Auteurs

Tom Van Bogaert, Jonathan Platteau

Lectoren

Timo Delveaux, Ellen Maertens

Verantwoordelijke uitgever

Patricia De Clercq, administrateur-generaal

Depotnummer

D/2024/3241/270

Lay-out

Agentschap Landbouw en Zeevisserij

U kan onze privacyverklaring terugvinden op www.vlaanderen.be/landbouw/privacy

Voor meer informatie over het rapport kunt u contact opnemen met de auteur(s) van het rapport. Ons e-mailadres is als volgt samengesteld: voornaam.naam@lv.vlaanderen.be. Tijdens de kantooruren zijn we ook te bereiken op info@lv.vlaanderen.be of T +32 2 214 48 48.

U vindt onze cijfers en rapporten terug op:

www.vlaanderen.be/landbouwcijfers

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt:

Van Bogaert T. & Platteau J. (2024) *De Vlaamse agrohandel in 2023*, Agentschap Landbouw en Zeevisserij, Brussel.

Graag vernemen we het als u naar dit rapport verwijst in een publicatie. Als u een exemplaar ervan opstuurt, nemen we het op in onze bibliotheek.

Wij doen ons best om alle informatie, webpagina's en downloadbare documenten voor iedereen maximaal toegankelijk te maken. Als u echter toch problemen ondervindt om bepaalde gegevens te raadplegen, willen wij u hier graag bij helpen. U kunt steeds contact met ons opnemen.

//

Uit voorlopige cijfers blijkt dat de agrohandel in de eerste drie maanden van 2024 afneemt tegenover dezelfde periode in 2023. De uitvoer slinkt met 4%, de invoer met 9%. In de totale Vlaamse handel is de daling nog groter. Bij de export zien we een sterke daling bij oliën, meststoffen, veevoeder en landbouwmaterieel. Tegen de trend in doen cacao-producten en aardappelbereidingen het beter dan in 2023. De invoer van oliezaden, meststoffen en granen zakt in elkaar door kleinere volumes en lagere prijzen.

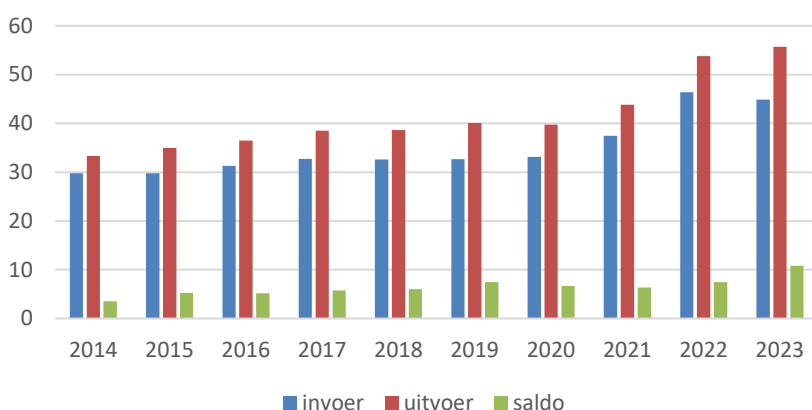

2 KERNCIJFERS VLAAMSE AGROHANDEL

Vlaanderen voert in 2023 agrarische producten uit ter waarde van 55,7 miljard euro. De invoerwaarde bedraagt 44,9 miljard euro. Het handelsoverschot ligt daarmee op recordhoogte: +10,8 miljard euro. In vergelijking met 2022 is de uitvoer met 3,5% gestegen, maar de invoer met 3,2% gedaald. Daardoor is het handelsoverschot met 45% gestegen. In 2023 was er in België een inflatie van 2,3% gemeten op basis van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen. In 2022 was dat nog 10,3%. De consumptieprijnsindex voor verse voeding (12,4%) en voor bewerkte voeding (12,7%) ging in 2023 nog altijd fors de hoogte in, maar die van energieprijzen kelderde (-28,4%).

In vergelijking met 2014 is de invoer en uitvoer met meer dan de helft toegenomen en is het overschot driemaal zo groot. Vlaanderen wordt gekenmerkt door een open economie en een exportgerichte agrovoedingsindustrie. Het totale positieve saldo wijst erop dat de Vlaamse agrovoedingssector meerwaarde creëert.

Figuur 1: agrarische invoer, uitvoer en handelssaldo, in miljard euro, Vlaanderen, 2014-2023

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

De handel in agrarische producten houdt veel beter stand dan de totale Vlaamse handel. De uitvoer van goederen in het Vlaamse Gewest komt in 2023 volgens voorlopige cijfers van Statistiek Vlaanderen op basis van het Instituut voor de Nationale Rekeningen uit op 429,5 miljard euro. Dat is 11% minder dan in 2022. De Vlaamse invoer van goederen bedraagt 426,2 miljard euro, 13% minder dan in 2022. Dat komt neer op een handelsoverschot van +3,3 miljard euro. Opvallend is dat het uitvoerbedrag van aardolie en aardgas en van farmaceutische producten in 2023 met ongeveer een kwart terugliep. De prijsdalingen bij energieproducten spelen een belangrijke rol in de terugloop.

In volume importeert Vlaanderen meer agrarische producten dan het exporteert. De invoer bedraagt 43,8 miljoen ton, de uitvoer 38,0 miljoen ton. We voeren grote hoeveelheden onbewerkte bulkproducten in (bv. verse aardappelen, cacao, tarwe, gerst, soja en levende dieren) en voeren voor een groot deel in meer of mindere mate verwerkte producten met een hogere meerwaarde uit (bv. aardappelbereidingen, chocolade, koekjes, bier, zuivel en vlees). In vergelijking met 2022 is er een daling bij invoer (-0,6%) en uitvoer (-3,7%).

Tabel 1: uitvoerwaarde en handelssaldo van de 15 belangrijkste agrarische exportproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	uitvoerwaarde	saldo	uitvoer 2023/2022
zuivelproducten	4 033,5	300,1	-0,10%
cacaoproducten	3 609,0	1 533,4	+18,59%
aardappelbereidingen	3 359,7	2 963,0	+43,72%
vers vlees	3 303,8	1 953,3	+4,53%
banketbakkerswerk	2 706,5	1 517,7	+18,15%
landbouwwerktuigen	2 134,2	1 093,3	+12,73%
veevoeders	2 128,1	512,8	+0,83%
vers fruit	2 018,0	289,0	-2,79%
meststoffen	1 929,9	695,9	-40,82%
bestrijdingsmiddelen	1 449,8	779,9	-10,63%
bevroren groenten	1 417,2	1 037,2	+2,44%
oliën	1 231,6	-715,2	+3,72%
margarine en spijsvetten	1 202,0	861,8	-8,24%
bier	1 160,6	1 070,6	+2,85%
vleesbereidingen	968,6	138,4	+12,15%

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

Vlaanderen voert heel veel granen in korrel (tarwe, gerst, maïs) en oliehoudende zaden (o.a. koolzaad) in. Ook bij oliën, vis, koffie en wijn is er een stevig handelstekort. In vergelijking met 2022 is de invoer sterk gedaald bij meststoffen (-55%), koffie (-32%) en oliën (-23%) en gestegen bij cacaoproducten (+21%).

Tabel 2: invoerwaarde en handelssaldo van de 15 belangrijkste agrarische importproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoerwaarde	saldo	invoer 2023/2022
zuivelproducten	3 733,4	300,1	+2,09%
granen in korrel	2 077,4	-1 589,7	-14,13%
cacaoproducten	2 075,6	1 533,4	21,18%
oliën	1 946,7	-715,2	-23,16%
vers fruit	1 728,9	289,0	-8,94%
kool- en rapenzaad	1 658,9	-848,4	-1,48%
veevoeders	1 615,2	512,8	+2,35%
vers vlees	1 350,4	1 953,3	+2,88%
meststoffen	1 234,0	695,9	-55,09%
banketbakkerswerk	1 188,8	1 517,7	+16,40%
vis	1 060,1	-548,0	+3,14%
landbouwwerktuigen	1 040,9	1 093,3	-18,36%
koffie	1 023,9	-486,0	-31,66%
wijn	930,0	-395,6	-6,54%
verse groenten	948,0	-73,5	+16,19%

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3 FOCUS OP AGRARISCHE PRODUCTEN

We maken een selectie van landbouw- en visserijproducten en zetten de agrohandelscijfers op een rijtje.

3.1 AARDAPPELEN

Vlaanderen heeft in 2023 bij aardappelen een handelsoverschot van +2,3 miljard euro. Dat is volledig te danken aan de uitvoer van aardappelbereidingen (zoals gekoelde en diepgevroren frieten, kroketten, puree, chips, vlokken en granulaten), goed voor ruim 3,4 miljard euro. België is wereldleider in de export van diepvriesfrieten. De handel in verse aardappelen, inclusief pootgoed, vertoont daarentegen een negatief saldo van -628 miljoen euro.

De aardappelhandel kende in 2023 een spectaculaire groei. In vergelijking met 2022 is de uitvoerwaarde van aardappelen met 43% gestegen en de invoerwaarde met 55%. De aardappelverwerkende industrie voert veel meer aardappelbereidingen uit (+44%), maar heeft daarvoor ook meer buitenlandse consumptieaardappelen nodig (+61%). Het handelsoverschot is in een jaar tijd met 641 miljoen euro toegenomen. Ook door de jaren heen is er een groei van de handel, al sputterde de motor in 2020 en 2021. De coronapandemie en de tijdelijke gezondheidsmaatregelen verstoorden de wereldwijde markt, zeker voor een product dat vaak in restaurants en cafetaria's en op evenementen wordt gegeten.

Bijna de helft van onze aardappelexport gaat naar drie landen: Frankrijk (643 miljoen euro), het Verenigd Koninkrijk (544 miljoen euro) en Nederland (508 miljoen euro). Ook Duitsland, Spanje en de Verenigde Staten pieken boven de 200 miljoen euro. Onze aardappelen, of beter aardappelbereidingen, gaan overzees niet alleen naar de VS, maar ook naar andere verre bestemmingen, zoals Saoedi-Arabië (114 miljoen euro), Australië (95 miljoen euro) en Brazilië (78 miljoen euro). Verse aardappelen voeren we vooral in uit Frankrijk en Nederland.

In 2023 voerde Vlaanderen 3,7 miljoen ton aardappelen uit, in 2022 was dat 3,5 miljoen ton en in 2018 nog maar 2,9 miljoen ton. De toename is er dus ook een in volume, niet alleen in waarde. Er worden voor het eerst iets meer aardappelen in- dan uitgevoerd, ook 3,7 miljoen ton, wat nogmaals het belang van de aardappelverwerkende industrie aantoont.

Tabel 3: in- en uitvoer van aardappelen, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
aardappelbereidingen	396,7	3 359,7	+2 963,0
consumptieaardappelen	804,9	237,8	-567,1
pootaardappelen	81,0	19,7	-61,3
totaal aardappelen	1 282,6	3 617,2	+2 334,6

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.2 GRANEN

Vlaanderen is een netto-importeur van granen. Het handelstekort bedraagt in 2023 -1,6 miljard euro. De import ter waarde van 2,1 miljard euro gaat vooral terug op vier graansoorten. Tarwe (zowel zacht als

hard) staat met 29,5% op de eerste plaats. Daarna volgen gerst (23%), rijst (22%) en maïs (21%). Bij rijst is het handelstekort beperkt, want er vindt veel heruitvoer plaats (375 miljoen euro). Rijst is daarmee goed voor drie kwart van onze graanexport. Tarwe staat op de tweede plaats met 13%.

In vergelijking met het recordjaar 2022, waarin de oorlog in Oekraïne leidde tot forse prijsstijgingen op de wereldmarkt en de inflatie piekte, is de graanhandel gevoelig afgenomen, de invoer met 14% en de uitvoer met 16%. Bij maïs loopt dat zelfs op tot respectievelijk 21% en 47%. Ook in hoeveelheid uitgedrukt daalde de import van graan op jaarbasis met 10% tot 6,2 miljoen ton, waarvan 2,1 miljoen ton tarwe, 1,6 miljoen maïs, 1,6 ton miljoen gerst en 666.000 ton rijst.

Twee derde van het geïmporteerde graan komt uit de EU. De voornaamste graanleverancier is met grote voorsprong Frankrijk (978 miljoen euro). Frankrijk levert, in waarde uitgedrukt, 76% van de ingevoerde gerst, 64% van de tarwe en 46% van de maïs. Oekraïne (97 miljoen euro), Polen (54 miljoen euro) en Nederland (53 miljoen euro) zijn ook belangrijke maïsleveranciers. Duitsland springt eruit bij tarwe (112 miljoen euro). Vlaanderen voert het meeste rijst in uit Spanje (81 miljoen euro), Pakistan (80 miljoen euro) en Myanmar (78 miljoen euro), dat vorig jaar nog dubbel zo veel rijst naar ons exporteerde.

Tabel 4: in- en uitvoer van granen, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
tarwe	613,0	61,3	-551,8
gerst	478,6	15,6	-463,0
maïs	427,3	17,5	-409,9
rijst	454,7	375,1	-79,7
haver	50,1	2,7	-47,4
sorghum	9,1	0,2	-8,8
rogge	3,7	0,1	-3,6
triticale	0,8	0,1	-0,7
overige granen in korrel	39,9	14,9	-24,9
totaal	2 077,4	487,6	-1 589,7

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.3 OLIEHOUDENDE ZADEN

Net zoals bij granen is Vlaanderen netto-importeur van oliehoudende zaden, die bestemd zijn voor de diervoeder- en voedingsindustrie, biobrandstoffen en chemische toepassingen. De totale invoer is goed voor 2,3 miljard euro. Het handelstekort bedraagt -1,3 miljard euro. Onze uitvoer is vooral wederuitvoer van uitheemse producten. Via onze havens komen ze de EU-markt binnen. Kool- en raapzaad neemt 71% van de invoerwaarde in, lijnzaad 11% en soja 9%. Koolzaad klokt zelfs af op 79% van de uitvoer.

Net als bij graan heeft de handel in oliezaden, na sterke groeicijfers in 2022, terrein verloren. De invoer nam met 9% af, de uitvoer zelfs met 18%. Dat ligt enkel aan de gedaalde prijzen op de wereldmarkt, want het handelsvolume groeide. De invoerhoeveelheid klom op jaarbasis met 14% tot 4,0 miljoen ton, waarvan 3,0 miljoen ton koolzaad, 493.000 ton lijnzaad en 352.000 ton soja. Opvallend is dat soja er in 2023 zowel in volume als in waarde sterk op achteruitging.

////////////////////////////////////

69% van de geïmporteerde oliezaden komt van buiten de EU. Australië is met 734 miljoen euro al goed voor 44% van de importwaarde van koolzaad. De andere twee grote koolzaadleveranciers zijn Roemenië (339 miljoen euro) en Oekraïne (314 miljoen euro). Onze (weder)uitvoer gaat bijna uitsluitend naar Duitsland (744 miljoen euro). Soja komt voornamelijk uit Canada (82 miljoen euro) en ook nog uit Brazilië (30 miljoen euro), maar in veel mindere mate dan in 2022. Naar Nederland voeren we weliswaar soja uit (32 miljoen euro), maar de invoer ervan is groter (41 miljoen euro). Rusland (152 miljoen euro) en Kazachstan (87 miljoen euro) leveren lijnzaad aan, dat we deels doorvoeren naar Duitsland (37 miljoen euro) en Nederland (28 miljoen euro).

Tabel 5: in- en uitvoer van oliehoudende zaden, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
kool- en raapzaad	1 658,9	810,5	-848,4
soja	207,2	59,4	-147,8
lijnzaad	258,6	91,4	-167,2
overige oliehoudende zaden	199,5	68,9	-130,6
totaal oliehoudende zaden	2 324,2	1 030,2	-1 294,0

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.4 GROENTEN

De handel in groenten levert een positief handelssaldo op van +850 miljoen euro. Dat is uitsluitend te danken aan het aandeel van de verwerkte groenten. Vlaanderen is de grootste speler op de wereldwijde markt van diepvriesgroenten. In 2023 is de uitvoer ervan goed voor 1,4 miljard euro, terwijl de invoer op nog geen 400 miljoen euro ligt. De uitvoer van groenten in blik is ook nog aanzienlijk (508 miljoen euro), maar daar is het saldo negatief (-119 miljoen euro).

Bij de verse groenten is er dit jaar een handelstekort van 73,5 miljoen euro. Tomaten zijn veruit ons voornaamste verse exportproduct, goed voor een exportwaarde van 307 miljoen euro en een saldo van +177 miljoen euro. Prei kan prat gaan op een uitvoer van 69 miljoen euro en een saldo van +61 miljoen euro. Kropsla, wortelen, aubergines en witloof noteren eveneens een handelsoverschot. Bij uien en erwten loopt het tekort daarentegen op tot ruim -50 miljoen euro. Ook bonen, bloemkool, asperges, paprika, komkommer, courgetten en schorseneren voeren we duidelijk meer in dan uit. Een groot deel van de ingevoerde verse groenten is bestemd voor de exportgerichte verwerkende industrie.

Tegenover 2022 is de uitvoer van groenten met 4% gegroeid, de invoer met 7%. De export van diepvriesgroenten nam licht toe (+2%). Verse groenten gingen er sterker op vooruit (+12%), onder meer door een sterke stijging bij prei (+62%) na een slecht 2022. Bij de invoer zijn de groeicijfers op jaarbasis het hoogst bij witloof (+51%) en wortelen (+50%). In hoeveelheid uitgedrukt voerde Vlaanderen in 2023 2,3 miljoen ton groenten uit, waarvan 1,2 miljoen ton diepvriesgroenten. De invoer besloeg 1,7 miljoen ton, waarvan een klein miljoen ton verse groenten. In volume is de handel in groenten in 2023 gekrompen, dus ook hier zijn de prijsstijgingen de oorzaak van de groei.

Vlaamse groenten vinden vooral hun weg naar Duitsland (622 miljoen euro), Frankrijk (570 miljoen euro), Nederland (465 miljoen euro) en het Verenigd Koninkrijk (354 miljoen euro). Duitsland en Nederland zijn de grootste afnemers van tomaten, bij prei zijn dat Spanje en Frankrijk. De verwerkte groenten gaan ook naar buiten Europa. De VS zijn daar met een waarde van 86 miljoen euro een goede klant, al is dat minder

dan in 2022. Nederland is veruit de grootste leverancier van groenten (889 miljoen euro). Daarna volgen Frankrijk (321 miljoen euro) en Spanje (247 miljoen euro). Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk dragen het meest bij tot het handelsoverschot; een handelstekort is er met Nederland en Spanje.

Tabel 6: in- en uitvoer van groenten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
verse groenten	948,0	874,5	-73,5
tomaten	130,6	307,2	+176,6
prei	8,0	69,2	+61,1
kropsla	6,8	27,2	+20,5
wortelen en rapen	65,0	79,1	+14,1
aubergines	13,5	19,2	+5,7
witloof	16,1	20,4	+4,3
selder	11,9	10,2	-1,6
paddenstoelen en truffels	42,8	40,4	-2,3
schorseneren	14,5	1,8	-12,7
courgetten	21,5	8,4	-13,1
komkommers	63,5	49,2	-14,3
paprika	96,3	79,2	-17,1
asperges	31,7	11,1	-20,6
bloemkool en broccoli	42,7	9,3	-33,4
bonen	55,1	17,3	-37,8
erwtten	53,5	3,3	-50,2
uien en sjalotten	90,5	33,9	-56,6
andere groenten	184,0	88,0	-96,0
verwerkte groenten	1 154,1	2 078,0	+923,9
diepvriesgroenten	380,0	1 417,2	+1 037,2
conservegroenten	507,9	388,6	-119,3
groentesappen	22,4	11,4	-11,0
andere groentebereidingen	243,8	260,8	+17,0
totaal groenten	2 102,1	2 952,5	+850,4

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.5 FRUIT

De handel in fruit vertoont, net als in 2022, maar anders dan de jaren ervoor, een handelsoverschot (+360 miljoen euro). Dat is vooral toe te schrijven aan vers fruit, dat meer wordt uitgevoerd dan ingevoerd. Bij verwerkt fruit is het verschil tussen import en export beperkter.

Vlaanderen is met de havens van Antwerpen en Zeebrugge een belangrijke draaischijf in de wereldhandel van fruit. Zo voeren we voor 1,1 miljard euro aan zuidvruchten in, maar in waarde uitgedrukt voeren we in 2023 zelfs voor 1,3 miljard euro uit aan deze producten. Het gaat vooral om bananen en kiwi's, maar ook om ananassen, avocado's en mango's. In hoeveelheid uitgedrukt is de import van zuidvruchten

product	invoer	uitvoer	saldo
pruimen	9,33	1,71	-7,62
ander fruit	210,51	138,94	-71,58
verwerkt fruit	1 213,35	1 284,28	+70,93
fruitsappen	568,56	748,40	179,84
bevroren vruchten	248,00	216,95	-31,05
conservefruit	137,32	142,81	+5,48
jam en gelei	71,21	76,08	+4,86
andere fruitbereidingen	188,25	100,05	-88,21
totaal fruit	2 942,29	3 302,24	+359,95

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.6 SIERTEELT

Vlaanderen heeft in 2023 bij sierteeltproducten een handelsoverschot van +90 miljoen euro. Onze drie belangrijkste exportproducten zijn producten van boomkwekerijen (143 miljoen euro), kamerplanten (101 miljoen euro) en andere sierplanten (103 miljoen euro). Bij één categorie is er een aanzienlijk handelstekort: rozen, anjers en andere snijbloemen gaan in het rood met een invoerwaarde van 115 miljoen euro en een saldo van -80,5 miljoen euro.

In vergelijking met 2022 is de uitvoer met 2% gestegen, en de invoer met 1%. In 2022 ging de handel er nog sterk op achteruit, na het topjaar 2021, toen de coronacrisis volop woedde en er veel planten en bloemen voor huis en tuin over de toonbank gingen omdat mensen noodgedwongen meer thuisbleven. Tegenover 2018 is er nog altijd een stijging van 17% bij de uitvoer en 18% bij de invoer. In hoeveelheid uitgedrukt gaat het in 2022 om een invoer van 161.000 ton en een uitvoer van 239.000 ton.

92% van de export van sierteeltproducten gaat naar de EU. Frankrijk (265 miljoen euro) en Nederland (143 miljoen euro) zijn de grootste afnemers. Bij de import komt 89% uit de EU. Nederland steekt er met 329 miljoen euro met kop en schouders bovenuit. De eerste achtervolger is Israël (27 miljoen euro), na Nederland de grootste leverancier van snijbloemen.

Tabel 8: in- en uitvoer van sierteeltproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
snijbloemen	114,73	34,23	-80,50
producten boomkwekerijen	72,18	143,12	+70,94
kamerplanten	69,09	100,54	+31,44
azalea's en rododendron	1,09	40,21	+39,12
perk- en balkonplanten	53,58	79,08	+25,51
bollen en knollen	29,57	39,34	+9,76
andere sierplanten	109,96	103,45	-6,51
totaal sierteelt	450,20	539,96	+89,76

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.7 VLEESVEE

De handel in vleesveeproducten levert in 2023 een positief handelssaldo op van +375 miljoen euro. Dat is grotendeels te danken aan vers rund- en kalfsvlees, met voorsprong het belangrijkste exportproduct in deze categorie (612 miljoen euro). Vlaanderen voert ook nog rundvleesbereidingen (106 miljoen euro) uit. Bij de levende dieren is er een tekort van -39 miljoen euro, vooral door de invoer van kalveren (126 miljoen euro). Ook bij gedroogd en gerookt rundvlees is de import iets groter dan de export.

Na de sterke groei van de handel in vleesveeproducten in 2022 is er in 2023 nagenoeg een status quo bij in- en uitvoer (elk -1%). Bij vers rundvlees is de uitvoerwaarde op jaarbasis met 0,5% gedaald en de invoerwaarde met 9%. We voerden in 2023 102.000 ton vers rundvlees uit, 3% meer dan in 2022. Bij de import gaat het om 32.000 ton, 18% minder dan in 2022.

97% van het verse rund- en kalfsvlees dat we uitvoeren, blijft binnen de EU. De vier belangrijkste bestemmingen zijn Frankrijk (172 miljoen euro), Nederland (165 miljoen euro), Duitsland (78 miljoen euro) en Italië (65 miljoen euro). Van het ingevoerde verse rundvlees komt 94% uit de EU, vooral uit Nederland (86 miljoen euro), Frankrijk (69 miljoen euro) en Ierland (35 miljoen euro). De invoer uit Argentinië is gekelderde, zodat Nieuw-Zeeland (7 miljoen euro) nu de belangrijkste niet-Europese leverancier is. Nederland is goed voor meer dan de helft van onze uitvoer van bereidingen. Levende kalveren komen haast uitsluitend uit Nederland.

Tabel 9: in- en uitvoer van vleesveeproducten, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
vers rund- en kalfsvlees	237,95	611,56	+373,61
gedroogd en gerookt vlees	8,44	7,42	-1,02
bereidingen	64,65	106,03	+41,39
fokdieren	19,00	5,94	-13,06
slacht- en gebruiksdieren (incl. kalveren)	130,95	104,78	-26,16
totaal vleesvee	460,99	835,75	+374,76

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.8 ZUIVEL

Zuivelproducten zijn in de Vlaamse agrohandel een miljardenbusiness, met een invoer van 3,7 miljard en een uitvoer van 4,0 miljard euro. Het handelsoverschot bedraagt in 2023 dus +300 miljoen euro. De balans helt positief over bij gecondenseerde melk, yoghurt, zuivelbereidingen, room, melkdranken, melkpoeder, consumptie-ijs en volle en magere melk. Een handelstekort is er daarentegen bij kaas, boter en wei. Kaas staat op de eerste plaats bij de invoer en uitvoer.

In vergelijking met 2022 is de totale uitvoer constant gebleven. De invoer is met 2% gestegen. In 2022 lagen de groeicijfers nog boven 30%. De zuivelhandel kent een gestage groei. Zo ligt de uitvoer 60% hoger dan in 2018. In 2023 bedraagt de invoer van zuivel 1,8 miljoen ton, de uitvoer 2,3 miljoen ton. De uitvoerhoeveelheid steeg met 3% tegenover 2022, de invoerhoeveelheid ging er met 13% op vooruit, vooral dankzij melk.

////////////////////////////////////

Twee derde van de uitvoer van zuivelproducten gaat naar vijf landen: Nederland (938 miljoen euro), Duitsland (615 miljoen euro), Frankrijk (519 miljoen euro), het Verenigd Koninkrijk (398 miljoen euro) en Italië (229 miljoen euro). Buiten Europa is de interesse het grootst in China en Algerije, belangrijke afnemers van respectievelijk room en melkpoeder. De geïmporteerde zuivel komt voor 95% uit de EU. Nederland spant de kroon met 1,7 miljard euro en neemt daarmee 44% van de totale invoer in. Daarna komen Duitsland (779 miljoen euro), Frankrijk (593 miljoen euro), Italië (199 miljoen euro) en het Verenigd Koninkrijk (173 miljoen euro). Exact dezelfde top vijf hebben we bij kaas. De grootste niet-Europese leverancier is Nieuw-Zeeland (20 miljoen euro), dat melkpoeder levert.

Tabel 10: in- en uitvoer van zuivel, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
volle en magere melk	404,4	452,8	+48,4
melkpoeder	439,4	502,2	+62,8
gecondenseerde melk	99,8	325,5	+225,7
wei en lactose	81,5	34,0	-47,5
boter en melkvet	478,4	393,8	-84,6
kaas	1 501,5	1 052,4	-449,2
room	345,3	441,1	+95,8
melkdranken	62,1	153,1	+91,0
yoghurt	218,8	365,2	+146,4
zuivelbereidingen	36,2	180,3	+144,1
consumptie-ijs	65,9	133,0	+67,1
totaal zuivelproducten	3 733,4	4 033,5	+300,1

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.9 VARKENS

De handel in varkens is goed voor een handelsoverschot van +1,3 miljard euro. Het meest verhandelde product is vers varkensvlees, dat met een uitvoerwaarde van 1,5 miljard euro een zeer succesvol Vlaams exportproduct is. Het saldo is ook positief voor levende dieren (+107 miljoen euro). De invoer is groter dan de uitvoer bij gedroogd en gerookt varkensvlees (-62 miljoen euro) en vleesbereidingen (-4 miljoen euro).

In vergelijking met 2022 zit de handel in varkensproducten in de lift. De uitvoer is met 16% gestegen, de invoer met 17%. Vooral bij levende dieren is er een sprong voorwaarts nadat de handel in 2021 en 2022 op een laag pitje stond. Ook vers varkensvlees doet het goed: de export tekent een groei van 13% op. In volume betekent dat in 2023 een uitvoer van 556.000 ton vlees, tegenover een invoer van 98.000 ton. De uitvoer lag in 2022 nog stevig boven de 600.000 ton, dus de groei van de uitvoerwaarde is het gevolg van prijsstijgingen.

Het verse varkensvlees dat we uitvoeren, gaat voor 86,5% naar andere EU-lidstaten. Duitsland (377 miljoen euro) heeft dankzij een forse groei opnieuw de leiding genomen. Polen (331 miljoen euro), Nederland (143 miljoen euro), het Verenigd Koninkrijk (125 miljoen euro) en Italië (113 miljoen euro) vervolledigen de top vijf. Zuid-Korea is met een negende plaats de populairste verre bestemming. Meer dan de helft van de import komt uit Nederland (110 miljoen euro). Duitsland staat op de tweede plek (31 miljoen euro). Levende dieren exporteren we voornamelijk naar Duitsland, gevolgd door Spanje en Nederland. Duitsland en

Nederland leveren vleesbereidingen. Italië en Duitsland zijn de belangrijkste leveranciers van gedroogd en gerookt vlees.

Tabel 11: in- en uitvoer van varkens, in miljoen euro, Vlaanderen, 2023

product	invoer	uitvoer	saldo
vers varkensvlees	206,9	1 491,7	+1 284,8
gedroogd en gerookt vlees	117,3	55,1	-62,3
bereidingen	154,5	150,8	-3,7
fokdieren	9,0	33,1	+24,1
slacht- en gebruiksdieren	40,7	124,1	+83,4
totaal varkens	528,5	1 854,8	+1 326,3

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

3.10 PLUIMVEE

Bij de pluimveeproducten noteert Vlaanderen een handelsoverschot van +681 miljoen euro. Dat is voornamelijk te danken aan vers vlees, dat hoge ogen gooit qua uitvoer (830 miljoen euro) en saldo (+456 miljoen euro). Een handelsoverschot is er eveneens bij vleesbereidingen (+158 miljoen euro) en, anders dan in 2022, ook bij levende dieren (+62 miljoen euro) en eieren (+5 miljoen euro).

De totale export van pluimveeproducten is tegenover 2022 met 11% gestegen, de import met 10%. De uitvoerwaarde van kippenvlees blijft op hetzelfde hoge niveau als in 2022, terwijl levende dieren (+39%), vleesbereidingen (+24%) en eieren (+11%) mooie groeicijfers noteren. Vlaanderen voerde in 2023 in hoeveelheid uitgedrukt 344.000 ton vers kippenvlees en 134.000 ton eieren uit. De invoer van eieren, o.a. voor de verwerkende industrie, lag veel hoger (383.000 ton), die van vers vlees veel lager (155.000 ton).

Ons uitgevoerd vers kippenvlees blijft voor 89% in de EU. Frankrijk is met 460 miljoen euro goed voor ruim de helft van de export. Daarna volgen Nederland (127 miljoen euro) en Duitsland (95 miljoen euro). Buiten de EU leidt het Verenigd Koninkrijk de dans, maar in de top tien staan ook verdere bestemmingen: Congo en Ghana zijn vooral tuk op vlees van legkippen en minder gegeerde onderdelen. Nederland meent twee derde van onze invoerwaarde voor zijn rekening (249 miljoen euro). Op ruime afstand volgen Frankrijk (44 miljoen euro), Polen (43 miljoen euro) en Duitsland (15 miljoen euro). De handel in levende dieren gebeurt vooral met Nederland en Frankrijk. Bij vleesbereidingen zijn Nederland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland de voornaamste klanten.

28% van de export van eieren gaat naar niet-EU-lidstaten. De grootste afzetmarkt is Nederland (102 miljoen euro). Daarna volgen niet alleen Frankrijk (36 miljoen euro), Duitsland (31 miljoen euro) en het Verenigd Koninkrijk (29 miljoen euro), maar ook verdere bestemmingen: in Libië (14 miljoen euro) en Irak (13 miljoen euro) zijn onze broedeieren gegeerd, al is dat wel verminderd tegenover 2022. 70% van de ingevoerde eieren komt uit Nederland (187 miljoen euro). Daarna volgen Frankrijk (31 miljoen euro) en Duitsland (29 miljoen euro).

4 FOCUS OP HANDELSPARTNERS

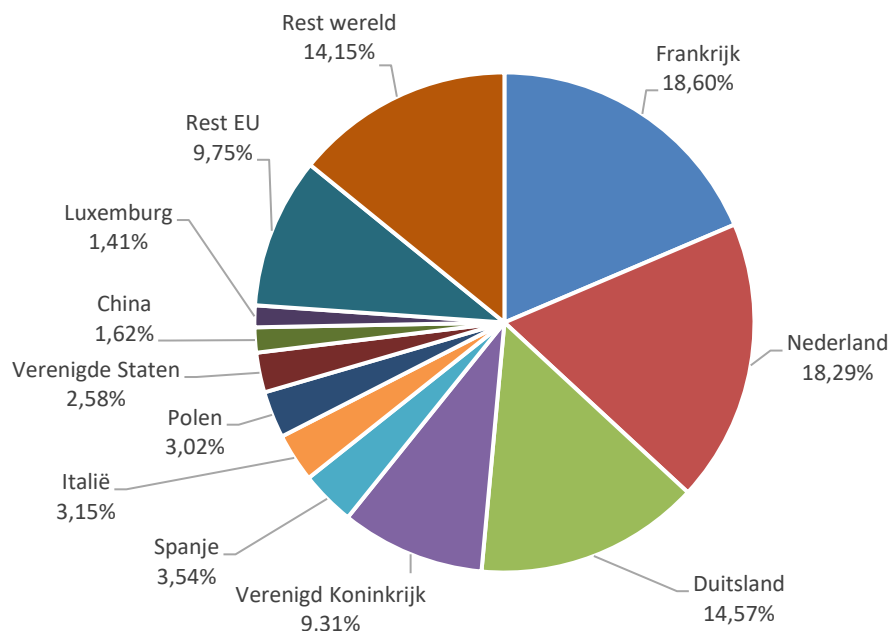
4.1 EXPORT

In 2023 is Frankrijk in waarde de belangrijkste afzetmarkt voor agrovoedingsproducten uit Vlaanderen. Onze zuiderburen klokkten af op 10,4 miljard euro. Nederland en Duitsland volgen met respectievelijk 10,2 miljard euro en 8,1 miljard euro. Als we de drie landen met elkaar vergelijken, staat Frankrijk op de eerste plaats bij aardappelbereidingen, vers kippen- en rundvlees, bier, margarine, schaal- en weekdieren, sierteeltproducten, meststoffen, veevoeders en landbouwmaterieel. Nederland is de grootste afnemer van zuivelproducten, vleesbereidingen, vis, verse groenten en fruit, eieren, banketbakkerswerk en cacao-producten. Duitsland leidt bij varkensvlees, diepvriesgroenten, bestrijdingsmiddelen, koolzaad, cacao en tabak.

Het Verenigd Koninkrijk (5,2 miljard euro) staat afgescheiden op de vierde plaats. In de top 10 staan nog vier EU-lidstaten: Spanje (2,0 miljard euro), Italië (1,8 miljard euro) Polen (1,7 miljard euro) en Luxemburg (784 miljoen euro). De twee eerste niet-Europese landen zijn de Verenigde Staten (1,4 miljard euro) en China (905 miljoen euro). Naar de VS exporteren we vooral landbouwwerktuigen, aardappelbereidingen, cacao-producten, banketbakkerswerk en diepvriesgroenten; naar China vlas, meststoffen en cacao-producten. Net buiten de top tien staan Oostenrijk, Zweden, Tsjechië, Ierland en Denemarken.

In vergelijking met 2022 heeft Vlaanderen meer uitgevoerd naar China (+27%), Luxemburg (+10%), het Verenigd Koninkrijk (+9%), Italië (+8%) en Nederland (+6%). Bij Frankrijk en Polen is er sprake van een status quo. 72% van de export gaat naar de EU; in 2022 was dat 73%.

Figuur 3: belangrijkste afzetmarkten voor agrarische producten, in %, Vlaanderen, 2023

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

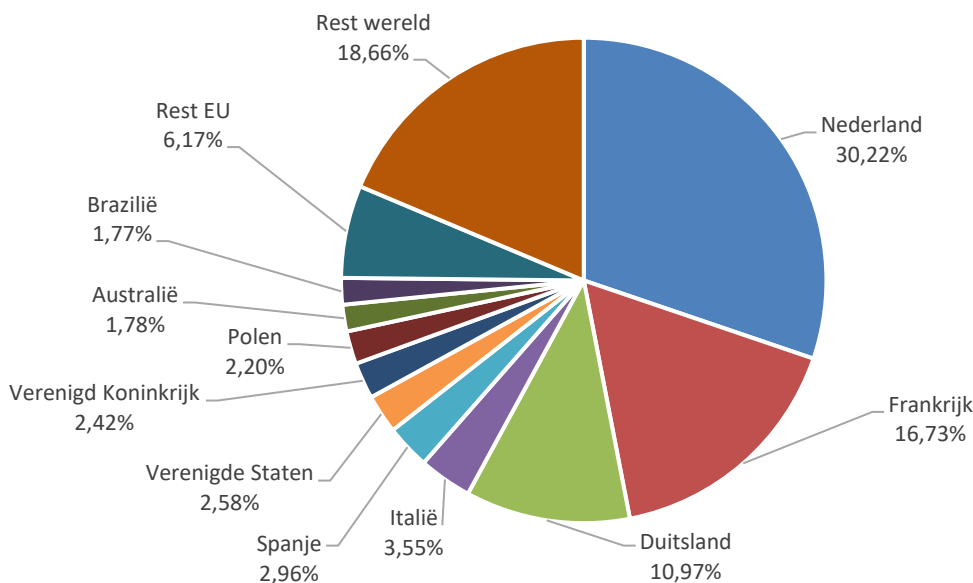
4.2 IMPORT

Nederland exporteert naar Vlaanderen voor 13,6 miljard euro aan agrohandelsproducten en is daarmee veruit onze belangrijkste leverancier. Frankrijk (7,5 miljard euro) en Duitsland (4,9 miljard euro) staan op de tweede en derde plaats. Als we de drie landen met elkaar vergelijken, staat Nederland op één bij zuivelproducten, oliën, cacao-producten, banketbakkerswerk, vers vlees, vers fruit, verse en verwerkte groenten, aardappelbereidingen, sierteeltproducten, vis en zeevruchten, water en limonade, veevoeders en meststoffen. Frankrijk is topleverancier van granen (tarwe, gerst en maïs), oliezaden, wijn, verse aardappelen en bestrijdingsmiddelen; Duitsland van landbouwmaterieel en verwerkt fruit.

Binnen de EU gelden Italië (1,6 miljard euro), Spanje (1,3 miljard euro) en Polen (986 miljoen euro) ook als bevoorrechte leveranciers. In de top tien staan, naast het Verenigd Koninkrijk (1,1 miljard euro), nog drie niet-EU-lidstaten: de Verenigde Staten (1,2 miljard euro), Australië (797 miljoen euro) en Brazilië (795 miljoen euro). Het Verenigd Koninkrijk levert landbouwtractoren, bestrijdingsmiddelen en pure alcohol; Australië koolzaad; Brazilië fruitsappen en koffie; de VS landbouwmaterieel, noten en bestrijdingsmiddelen. Ivoorkust, leverancier van cacao, valt net uit de top tien. Canada, Roemenië, Oekraïne, China en India volgen daarna.

In vergelijking met 2022 heeft Vlaanderen meer ingevoerd uit de Verenigde Staten (+16%), Spanje (+7%) en Nederland (+5%). De invoer is gedaald vanuit Brazilië (-36%), het Verenigd Koninkrijk en Italië (elk -4%) en Frankrijk (-3%). De EU is goed voor 73% van de invoer; in 2022 was dat maar 69%.

Figuur 4: belangrijkste leveranciers van agrarische producten, in %, Vlaanderen, 2023

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

4.3 HANDELSSALDO

Vlaanderen boekt in 2023 het grootste agrohandelsoverschot met het Verenigd Koninkrijk (+4,1 miljard euro). Duitsland (+3,2 miljard euro) en Frankrijk (+2,8 miljard euro) vervolledigen het podium. In de top tien staan nog vijf EU-landen (Polen, Luxemburg Spanje, Zweden en Oostenrijk), Noorwegen en China.

Met Nederland (-3,4 miljard euro) heeft Vlaanderen traditioneel het grootste tekort. Daarna volgen stuk voor stuk niet-Europese landen, met onder meer Ivoorkust, Brazilië, Australië en Canada. Niet-EU-landen kunnen vaak specifieke landbouwproducten in bulk leveren die we hier niet – of toch niet tegen dezelfde prijs – kunnen telen vanwege het klimaat of gebrek aan ruimte. Cacao komt uit Ivoorkust, koffie uit Brazilië, bananen uit Colombia, Ecuador en Costa Rica. Australië levert koolzaad, Canada soja en kalimeststoffen, Oekraïne koolzaad en maïs, India schaal- en weekdieren. Binnen de EU heeft Vlaanderen enkel nog een negatief saldo met Roemenië, een opkomende koolzaadleverancier, en Litouwen, dat volop vis exporteert.

Het agrohandelsoverschot is met 45% gestegen tegenover 2022. Bij een positief saldo is de waarde meestal toegenomen. Zo is bij China het handelsoverschot meer dan vier keer zo groot. Ook bij Oostenrijk (+34%), het Verenigd Koninkrijk (+13%), Luxemburg (+12%) en Frankrijk (+9%) is er een forse groei. Het tekort met Italië is een overschot geworden. Het negatieve saldo met Brazilië is gehalveerd. Aan de andere kant is het tekort met Ivoorkust, Ecuador en Nederland wel toegenomen.

Tabel 14: top tien van landen waarmee Vlaanderen grootste agrohandelsoverschot en –tekort heeft, in miljoen euro, 2023

land	agrohandelssaldo	land	agrohandelssaldo
Verenigd Koninkrijk	+4 136,3	Nederland	-3 376,5
Duitsland	+3 195,2	Ivoorkust	-559,8
Frankrijk	+2 849,3	Brazilië	-507,9
Polen	+698,1	Australië	-398,4
Luxemburg	+696,9	Canada	-277,5
Spanje	+645,2	Oekraïne	-252,8
China	+514,5	Ecuador	-239,4
Zweden	+392,0	Colombia	-208,6
Oostenrijk	+386,2	India	-199,6
Noorwegen	+374,4	Costa Rica	-196,1

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

4.4 HANDEL MET VERENIGD KONINKRIJK

In 2016 kozen de Britten in een referendum voor een vertrek uit de EU. Na lange onderhandelingen sloten de EU en het Verenigd Koninkrijk op 24 december 2020 een handelsakkoord. Op 1 januari 2021 stapte Groot-Brittannië, na een overgangperiode, uit de interne Europese markt.

Zoals hierboven al vermeld heeft Vlaanderen een groot agrohandelsoverschot met het Verenigd Koninkrijk, in 2023 goed voor +4,1 miljard euro. Het land staat op nummer 4 bij de uitvoer van agrarische producten (5,2 miljard euro) en op nummer 7 bij de invoer (1,1 miljard euro). In vergelijking met 2022 is de invoer met 4,5% gedaald en de uitvoer met 9% gestegen. Tegenover 2014 is de export met 83%

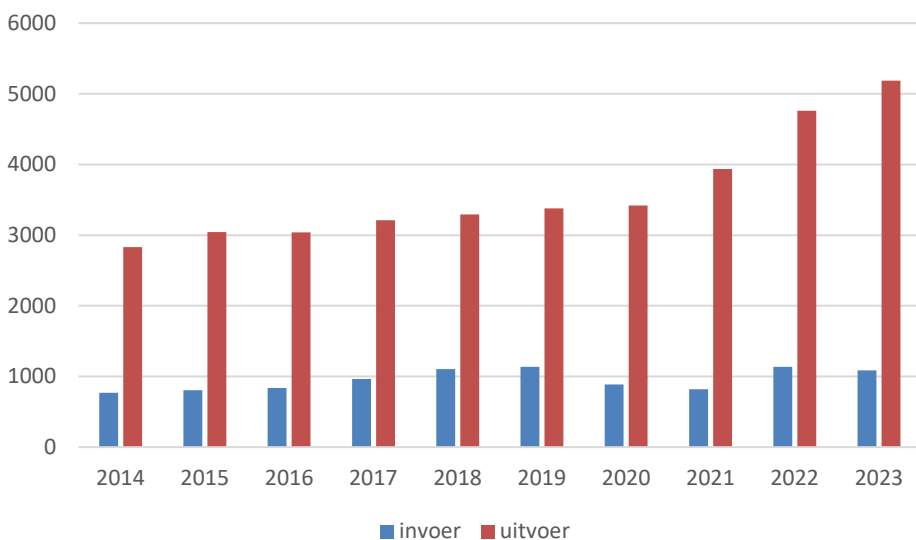

toegenomen, de import met 41%. De import van agrarische producten leed de voorbije jaren onder de Brexit, terwijl de export gestaag bleef stijgen naar een nieuwe recordwaarde in 2023.

Ons twee belangrijkste exportproducten naar het Verenigd Koninkrijk zijn banketbakkerswerk en aardappelbereidingen, elk goed voor een ruim een half miljard euro. Voor koekjes, wafels en ander gebak is het land onze grootste afzetmarkt, voor diepvriesfrietten en -kroketten doet enkel Frankrijk beter. Bij nummer drie, zuivelproducten, gaat het vooral om kaas en yoghurt. Daarna volgt wijn: sinds de Brexit vervullen we een doorvoerfunctie voor Franse en andere Europese wijn. De top tien wordt vervolledigd door cacao-producten, diepvriesgroenten, vers vlees, vleesbereidingen, margarine en veevoerders.

Uit het Verenigd Koninkrijk voert Vlaanderen heel wat landbouwtractoren in, goed voor ruim 200 miljoen euro. Enkel de Verenigde Staten scoren beter. Daarna volgen zuivelproducten, met name kaas en boter, pure alcohol en bestrijdingsmiddelen.

Figuur 5: agrarische invoer en uitvoer in handel met Verenigd Koninkrijk, in miljoenen euro, Vlaanderen, 2014-2023

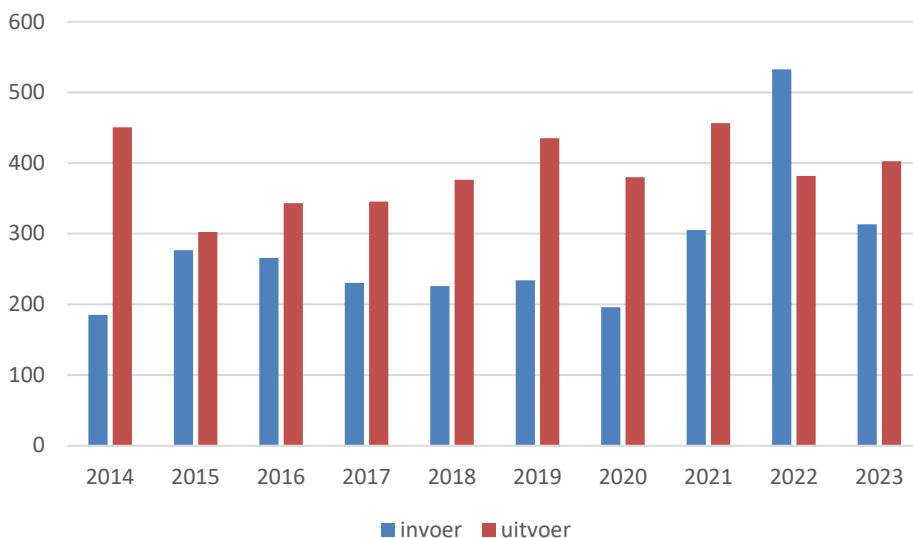
Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

4.5 HANDEL MET OEKRAÏNE EN RUSLAND

In 2022 brak er oorlog uit op het Europese continent. Op 24 februari viel Rusland Oekraïne binnen. Het conflict verstoorde de wereldwijde landbouwmarkten aanzienlijk. Rusland en Oekraïne zijn namelijk grote exporteurs van onder meer tarwe, maïs, zonnebloemolie en meststoffen. De oorlog leidde tot voedselonzeekerheid en hogere prijzen op de wereldmarkt. Vooral de energieprijzen gingen door het dak, maar ook de prijsstijgingen bij grondstoffen, verpakking en transport deden de productiekosten toenemen. De EU besliste na de Russische inval om tijdelijk geen invoerrechten meer te heffen op producten uit Oekraïne om de Oekraïense economie te ondersteunen. Tegelijk volgden er Europese sancties tegen Rusland, met onder meer een verbod op de in- en uitvoer van bepaalde goederen, bv. olie en diamanten.

Met Oekraïne heeft Vlaanderen een negatieve handelsbalans: de invoer van agrarische producten uit Oekraïne is groter dan de uitvoer. In vergelijking met 2022 is de invoerwaarde constant gebleven, terwijl

Figuur 7: agrarische invoer en uitvoer in handel met Rusland, in miljoen euro, Vlaanderen, 2014-2023

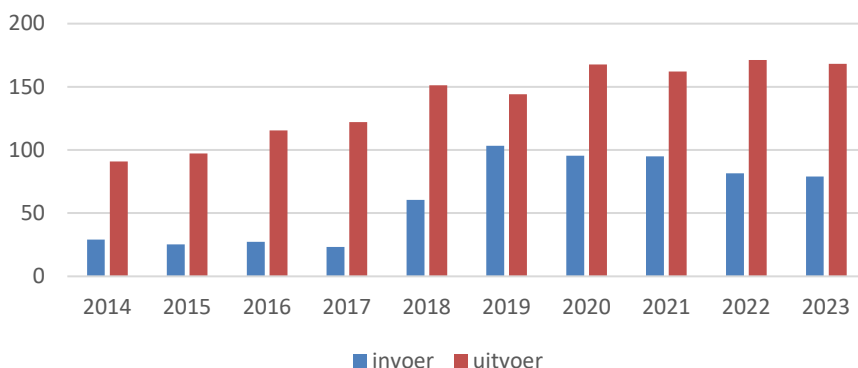
Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

4.6 HANDEL MET ISRAËL

Eind 2023 escaleerde het Israëlisch-Palestijns conflict. Na een gecoördineerde verrassingsaanval van Hamas startte Israël met een grootscheepse militaire invasie in de Gazastrook. Regelmatig klinkt er een oproep om een handelsboycot in te stellen van producten afkomstig uit de door Israël bezette gebieden.

Vlaanderen heeft een agrohandelsoverschot met Israël. In 2023 bedraagt de uitvoer 168 miljoen euro. De invoer ligt op 79 miljoen euro. De handel ging erop achteruit: -2% bij de uitvoer en -3% bij de invoer. In vergelijking met tien jaar terug is de in- en uitvoer daarentegen gevoelig toegenomen. De top vijf van exportproducten bestaat uit cacaoproducten, diepvriesgroenten, aardappelbereidingen, oliën en veevoeders. Het voornaamste product dat we invoeren, zijn snijbloemen, waarvoor Israël, na Nederland, de grootste leverancier is. Landbouwwerktuigen en andere sierplanten staan op de plaatsen twee en drie.

Figuur 8: agrarische invoer en uitvoer in handel met Israël, in miljoen euro, Vlaanderen, 2014-2023

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB

5 AANDEEL VAN VLAANDEREN IN BELGIË EN EU

De agrohandel is een belangrijke pijler van de totale Vlaamse handel. De agrarische producten waren in 2023 volgens het nationale concept van de Nationale Bank van België goed voor 10,8% van de totale Vlaamse import en 14,8% van de totale export. Het aandeel is sterk gestegen tegenover 2022, toen dat respectievelijk 9,4% en 11,8% was. In 2021 en 2022 verloor de agrohandel aan belang omdat er door de economische heropleving na de eerste coronagolf en prijsstijgingen, o.a. bij aardolie en aardgas, een sterke monetaire groei van de algemene handel was, terwijl de stijging minder uitgesproken was voor agroproducten.

Het Vlaamse aandeel in de totale Belgische in- en uitvoer van agrarische producten bedraagt volgens het communautaire concept van de Nationale Bank van België respectievelijk 86,5% en 84,8%. Ten opzichte van de vorige jaren is het aandeel van de import en export in de nationale agrohandel nagenoeg hetzelfde gebleven. Bij de meeste productgroepen zit het aandeel tussen 70% en 100%. De enige uitzonderingen bij de uitvoer zijn gedroogd en gerookt vlees (61%), aromatische planten (60%), bijproducten van de suikerraffinaderij (59%) en rubbers (11%). Bij de invoer gaat het alleen om insecten (65%)

Vlaanderen is ook een vooraanstaande speler in de Europese agrohandel. Het aandeel van Vlaanderen in de EU bedraagt 6,2% bij de invoer van agrarische producten en 7,1% bij de uitvoer ervan. Bij de uitvoer vallen de hoge percentages op bij de overige gewassen (met o.a. tabak, cacao, vlas en koffie) (26%), aardappelen (25%), suikerhoudende gewassen (17%), meststoffen (15%), andere oliën en vetten (met o.a. margarine) (12%), honing (12%), oliehoudende zaden (met o.a. koolzaad en soja) (11%), andere dierlijke producten zoals diervetten (10,5%), verwerkte groenten (10%), graanproducten (met o.a. banketbakkerswerk) (9,5%) en bestrijdingsmiddelen (9,5%). Dat hangt enerzijds samen met exportgerichte sectoren zoals aardappelbereidingen, diepvriesgroenten en koekjes, en anderzijds met de functie van Europese toegangspoort die onze haveninfrastructuur heeft voor bepaalde uitheemse producten.

Tabel 15: aandeel Vlaanderen in de Belgische en EU-handel van agrarische producten (hoofdgroepen), in miljoen euro en %, Vlaanderen, 2023

productgroep	invoer	uitvoer	saldo	invoer % België	uitvoer % België	invoer % EU	uitvoer % EU
akkerbouwproducten	19 395	22 292	+2 897	89,4%	84,7%	7,9%	9,4%
aardappelen	1 283	3 617	+2 335	82,3%	73,8%	12,4%	24,8%
afgeleide producten	3 217	5 009	+1 792	85,9%	88,2%	6,1%	7,9%
bijproducten van granen	126	170	+44	89,7%	85,9%	6,4%	8,4%
bijproducten van suikerraffinaderij	90	14	-76	85,9%	59,3%	10,9%	2,9%
droge peulvruchten	108	81	-27	81,8%	79,1%	5,9%	8,5%
graanproducten	3 133	5 748	+2 615	83,2%	83,9%	6,9%	9,5%
granen in korrel	2 077	488	-1 590	89,3%	84,2%	7,3%	1,7%
oliehoudende bijproducten	696	537	-159	98,1%	93,8%	4,8%	7,9%
oliehoudende producten	2 085	1 342	-744	88,6%	95,3%	8,1%	6,7%
oliehoudende zaden	2 324	1 030	-1 294	99,2%	97,8%	10,9%	11,4%
overige gewassen	3 095	2 807	-288	96,8%	87,0%	12,9%	26,1%
suikerhoudende gewassen	22	155	+133	92,9%	95,0%	4,2%	16,8%

productgroep	invoer	uitvoer	saldo	invoer % België	uitvoer % België	invoer % EU	uitvoer % EU
suikerhoudende producten	871	1 231	+360	87,4%	82,4%	6,7%	8,8%
zaaigoed	269	64	-205	92,0%	87,7%	5,7%	1,2%
dierlijke producten	7 440	10 011	+2 571	79,1%	81,6%	5,6%	5,6%
andere dierlijke producten	273	179	-94	95,3%	88,4%	16,2%	10,5%
bijenhonig	77	77	0	95,0%	98,8%	9,2%	12,1%
eieren	267	272	+5	90,6%	97,4%	7,3%	6,1%
fokdieren	73	151	+78	94,6%	89,6%	3,9%	5,0%
gedroogd en gerookt vlees	160	78	-82	77,5%	61,1%	5,8%	2,0%
niet-eetbare dierlijke producten	263	319	+55	91,2%	86,7%	3,2%	3,7%
slacht- en gebruiksdieren	412	630	+218	84,6%	87,0%	4,6%	5,7%
vers vlees	1 350	3 304	+1 953	77,8%	89,2%	3,0%	5,8%
vleesbereidingen	830	969	+138	81,7%	86,7%	7,4%	6,2%
zuivelproducten	3 733	4 033	+300	75,6%	73,2%	7,5%	5,5%
tuinbouwproducten	6 092	7 162	+1 070	86,8%	88,8%	4,9%	5,9%
aromatische planten	75	33	-41	71,2%	60,3%	3,5%	2,2%
noten	267	271	+3	90,1%	98,1%	3,5%	7,5%
olijfolien en bijproducten	75	33	-42	83,9%	73,2%	1,3%	0,4%
rubbers	180	30	-150	99,8%	11,4%	8,2%	4,6%
sierteelt	450	540	+90	87,8%	89,2%	3,2%	2,7%
vers fruit	1 729	2 018	+289	84,6%	94,7%	4,6%	7,3%
verse groenten	948	875	-74	89,1%	93,2%	4,5%	4,0%
verwerkt fruit	1 213	1 284	+71	88,2%	85,2%	6,9%	7,9%
verwerkte groenten	1 154	2 078	+924	85,7%	92,7%	6,7%	9,9%
agro-industriële producten	3 865	6 118	+2 253	88,3%	86,3%	6,4%	8,3%
bestrijdingsmiddelen	670	1 450	+780	81,6%	87,3%	5,7%	9,5%
landbouwmaterieel	1 961	2 739	+778	91,6%	88,7%	6,0%	6,0%
meststoffen	1 234	1 930	+696	87,3%	82,3%	7,7%	14,8%
overige producten	8 094	10 117	2 023	85,8%	85,1%	5,2%	5,7%
andere oliën en vetten	884	1 610	+726	90,7%	87,7%	6,6%	12,2%
andere zeeproducten	178	173	-5	98,6%	99,1%	6,5%	8,1%
dranken	2 613	3 559	+946	80,2%	75,9%	5,9%	4,9%
insecten	0	0	0	64,9%	80,8%	1,6%	1,0%
producten niet elders vernoemd	998	1 634	+637	83,6%	89,5%	5,0%	6,0%
schaal- en weekdieren	745	500	-245	93,6%	95,6%	5,7%	7,1%
veevoeders	1 615	2 128	+513	91,8%	94,8%	8,5%	8,5%
vis	1 060	512	-548	83,7%	85,4%	2,5%	1,8%
totaal	44 886	55 701	+10 815	86,5%	84,8%	6,2%	7,1%

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB en Comext (Eurostat)

Nederland is met een uitvoer ter waarde van 134 miljard euro in de EU de grootste exporteur van agrarische producten. Duitsland en Frankrijk vervolledigen het podium. België staat met 65,5 miljard euro op de zesde plaats, na Spanje en Italië, maar voor Polen, Denemarken, Oostenrijk en Ierland.

Qua invoer staat Duitsland op nummer één met 116 miljard euro. Daarna volgen Nederland, Frankrijk, Italië en Spanje. Op de zesde plaats prijkt België met 52 miljard euro. De top tien van lidstaten gaat verder met Polen, Zweden, Oostenrijk en Denemarken.

Van de 27 EU-lidstaten zijn er 11 met een agrohandelsoverschot. Nederland voert de lijst soeverein aan met een overschot van +44 miljard euro. De eerste achtervolgers zijn Polen en Spanje. België is vierde met +13,5 miljard euro. Zweden lost Duitsland af als land met het grootste agrohandelstekort met -8 miljard euro versus -7 miljard euro. Ook bij Portugal, Roemenië en Finland is het tekort groot.

Tabel 16: invoer, uitvoer en handelssaldo van EU-lidstaten bij agrarische producten, in miljard euro, 2023

land	invoer	uitvoer	saldo
Nederland	90,1	134,3	+44,2
Duitsland	122,7	115,8	-7,0
Frankrijk	86,6	90,3	+3,7
Spanje	58,9	73,1	+14,2
Italië	68,9	69,9	+1,0
België	52,1	65,5	+13,5
Polen	37,3	55,8	+18,5
Denemarken	19,0	24,2	+5,3
Oostenrijk	20,0	19,6	-0,4
Ierland	13,6	17,4	+3,8
Hongarije	10,8	14,7	+3,9
Tsjechië	16,0	14,2	-1,9
Zweden	22,2	14,0	-8,3
Roemenië	16,3	11,8	-4,5
Portugal	17,4	11,3	-6,1
Griekenland	11,2	10,9	-0,3
Litouwen	7,2	8,8	1,6
Bulgarije	7,4	8,6	1,2
Slowakije	8,4	5,9	-2,4
Letland	5,6	5,1	-0,5
Finland	7,8	4,6	-3,2
Slovenië	5,3	4,3	-1,0
Kroatië	6,3	3,9	-2,3
Estland	2,8	2,1	-0,6
Luxemburg	3,6	1,8	-1,8
Cyprus	1,8	0,5	-1,3
Malta	1,1	0,3	-0,8

Bron: Agentschap Landbouw en Zeevisserij op basis van NBB en Comext (Eurostat)

dat maar 1,5%, in maart wel weer 3,8%. De indexen van de niet-bewerkte en bewerkte levensmiddelen daalden respectievelijk naar 1,9% en 4,2% in maart 2024.

De totale Vlaamse handel daalt sterker dan die in agrarische producten, blijkt uit voorlopige cijfers van Statistiek Vlaanderen op basis van het Instituut voor de Nationale Rekeningen. De Vlaamse goederenexport bedroeg 104,1 miljard euro in het eerste kwartaal van 2024. Dat is 9% lager dan in het eerste kwartaal van 2023. De daling is vooral te wijten aan de terugloop van de uitvoer van farmaceutische producten, edelstenen en aardolieproducten. De goederenimport zakt zelfs met 14% en komt op 100,6 miljard euro. De daling doet zich met name voor bij aardolieproducten, farmaceutische producten, voertuigen, edelstenen en elektrische machines en apparaten.

